

۹ فیض‌الله

A circular seal impression featuring stylized, possibly cuneiform or seal script characters arranged in concentric patterns.

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 232.1

چالندم ایرم او فر کونه له او هدک . نھڑا آئی ہے اسی
 کنڑ سلور م صانورم . یا پاہه علیف نہ لالہنہ بیٹیہ
 اور نزو و نک حروف ترکیہ بورہنہ لکھ نسلہ نسلیہ لکھیہ
 او ہے پاہه علیزیہ بیڑ لانہه حروفه بورہنہ بیڑیہ بیڑیہ
 سع انساف اعتراف ابیور . طلحہ نکے آکی آرنوو
 ای ہبے عادی کونے لالہنہ جمع او وہ کنڈلہ ایلک .
 ای نہ سطاح آج آس اسدر کر کے مکنے کاغذی پاہیہ بیٹیہ
 خبر و بیشتم . طغیر پاہسیہ کلکیتی کونے خلکی نک
 اولیہ سخن بلکہ اسیں برھم ہ مالکہ کلہ ای سخنہ قدریہم .
 کلکیوب کو ریکم ای نہ سویکیہ کم . بھدا کنڈیہ ایکیہ
 یا پیلیم پرستیہ بوجہ سویکیہ بیکم سلورم . عمارتا
 خیکیہ بی مصلحہ اللہم بھے پاہام کلکیتی بیفاخ کمچ
 ای یہ کم اور یہ سماجی دینم . بھرکے اولیک .
 سع سافیہ ستو نیتی برا آنہ بکن رفیہ ای علیکہ ایکہ
 سکھ نکاغدیکی ہہ درھل کو شردم کہ اوہ (ولیک)
 آئہ ہ پاہنچیور) فیصلہ سطاح پاہیکی خدا
 آ کلکنکہ ای سفرہ دی . سہ المدح کلوہ بچھ کلکہ
 او کلک شفیہ دا آنچہ زا سکھ بیکچنکہ لفڑیہ ایلک دیہ
 ایلک دیکم . ولکھا ای بیچہ شیلکہ بیوہ عابدکے لکھنی
 تھیکہ آنچیکنکہ کنڈن سے پاہدیہ هفچھ طغیز لہ لکھانی
 اعترافہ ایچ ایچنی بیدکھ ملاع بایہنہ کہ ایم بشاریکہ
 آنک ہ بیلکہ سکھلکن کو ریکم بیکہ محفلہ ایک .

غیرہ ایلک دب دیکی خبیہ بیکنہ فلکہ بولہ . ۲۶

والدہ کل سانزنه فضیل سویہ مسہ بارک بیکہ ہم عینی

سوندی . ایشیه اندر .

پارچه المقلعک ایجیزه بورا یانقسى داماسقا
تئیمه سعلهات و پیر دی . مائوول دیر دی رکشىه
لەھىچە دەنەلە ایشىدە او ما سورە ئەنادە للەنەندە
بىشىلى خىليلە سەقۇلەت دېرە ماسە للەپىشىكە
ئىچىزلىم . بۇزى به خەپانىڭ بىكىنچى كۈنىيەتىم
پەپەرەپەم . ئايرى ئاساھە قەزىچىلىرى فەردىم
ەلارچى بایسە كەنەنە تەرىپاب للەپۇر . ۷۰ خەپانىڭلىم
خۇزى آرەستە ۱۸ نەڭزەدار . بۇل ئالىنەن كەنەنەلىدە
دەنەلەنچى يەنۋېچى كە سەن ئەپەپەپە ئەھىم ئەپەپەپە
پازىرىپەپە ئەپەپەپە ئەپەپەپە ئەپەپەپە ئەپەپەپە
سەن بازولىت يەن ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپەپە
ھەپى مەنھە ئەپەپەپە . كەنەنە او ۷۰ ئەپەپەپە
انەپەپە . ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
قاش بوباه سۈرسە بىحىلىك بىشكەن بەھەپە
ادىرىپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
بىشكەن ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
بە ۱ بىشكەن ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
سۈپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە
بىشكەن ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە ئەپەپە

اپنے قلم بوسچم بونمئی . فتنے لہا صولہ لٹھا
سائیں صدر تر اجڑا اپنی . سریع بازہ جنگ فلدوں
فتنی راجح حصہ خطا احمد آخیر بازمودہ ایش اکل فلدوں
فتنی ج نہا تیوہ پایی کہ کبب ہوونہ آفسوہ . بر
قالیہ قلم اٹھی ، سرد فلک اٹھی ، فتنی ج قالیہ کھٹھی .
امہاہ بازوں پیٹھکہ کوپنور . سو ہائی سلہ
فرنک تھیلہ پاڑ دینکہ بازوں در جہا کھنکہ . سو فرکہ
حجلہ باز ریگاں ٹاغدر پیچھے ان تیبور .

ٹاغدر کے جنیہہ بہ سارے آڑکنی و میسمیں
تھے لئے ٹاغدر کے باصدیاں اجھے ٹاغدر کندہ کوہ
کھنکہ بیسمیں . سکھ اسلام ناہی اعیانہ ابھے . نہا
فلدیت برمیہ کھڑا باڑھوا فالور . پینڈ جیوں رکنڈ
امانی آلوڑ . بھی سارہ فامنہ کی (فاسٹے) لیسیں
لیفاں کئیں جگیں . بورنکھ طریک اور بہ آندہ
با بیڑا جیسے . سطھ دبا پیدھیم ، اپنے سیلے .
باڑ کوز لر کرہ ایں یعنی ریشم اولارے لیڈھیم .

اپنے کم شغلے ناہیں کوئی مکون اھدا نہیں .
برہ (برہ) سالہ سو قفع کی تکڑی بانی .

Nur-ı aynım Velîd

2 Temmuz târihli mektûbunu evvelki gün aldım. İmtihânların mücib olduğu meşâgil artık bertaraf olduğundan bundan böyle evvelki gibi sık sık mektûb yazmaklığın me'mûldür.

Sana can sıkındısı neden âriz oldu. A'sâbında bir âriza mı var. Vâkiâ (fiziğin morale)de te'sîri vardır. Binâenaleyh adam akıllı bir tabîbe mûraca'at et. Fakat esbâvını ta'tîn etmesine yardım edecek sûretde izâhat ver. Meselâ âdetlerinden birini ikisini terk etmek, veyâ bir arzûdan mahrûmiyet veyâ a'sâbi tenbih ve tahrîk edecek ba'zı şeyler yeyüb içmek veyâ dimâğı yoracak sûretde tefekkürât ve ~~tâbîkâtâdâ~~ tasavvurâtda bulunmak hâsılı bu yolda pek çok şeyler vardır ki sükût ile geçilir. İse tabîb hiç bir şey keşf edemez. Keşf-i emrâzda marîz tabîbe yardım etmelidir. Hatta müzmin bir hastalığı varsa anı da haber vermelidir.

Gönderdiğim kâğıtları beğendiğine memnûn oldum. Zâten maksadım seni mahzûz etmekden başka bir şey değildi. Hakikaten Arnuvo senin ismine ismin Arnuvoğa pek güzel tevâfuk eylesdi. Fakat her isme uymaz. Benim ~~kırkı~~ girift Ebuzziyaya da tatbîkaçalışdım ise de o kadar güzel olmadı. Fakat anı da imlâya getirebileirim sanırım. Yapan herif ne olduğunu bilmeden Arnuvonun hurûf-ı Türkîyeye bu rütbe letâfetle tatbîkolunmuş olmasına beyân-ı hayretle berâber Lâtin hurûfuna bu derece de yakışımıyacagını ma'alesef i'tirâf ediyor. Talha'nın ~~Ebuzziyya, Tâbîkâtâdâ, Beyzâde, Kâfir~~ ismi Arnuvo olmayub âdî Kûfi olduğu halde o da güzel oldu. Ben ne sana ne de ana isimlerinizle mektûb kağıdı yaptırdığımı haber vermiştim. Kağıtlar Parisden geldiği gün Talha'nın odasında bulunmadığı bir sırada masasının üstüne koydum. Gelüb görünce o kadar sevinmiş ki bana daha kendim için yapılan bir şey'e bu kadar sevindiğimi bilmiyorum. Âdetâ çocuk gibi memnûn oldum. Beybabam gelince bir kaç kere öpeyim öpeçim dedim-Diyerek öpüştük. Ma'mâfih memnûnîyetini bir anda yalnız bırak ~~ma'mâfih~~ mis olmamak için senin kâğıdını da derhâl gösterdim ki o da (Velîd'in ismine de yakışıyor) kavliyle sana da yapılmasını

zimmen anlatmak istiyordu. Ben elimden gelen bence mümkün olan şeylerde iki kardeşi ~~kırkikirinde~~ yekdiğerinden tefrik edenlerden olmadığım ve Talhanın ise ba'zi şeyleri beyhûde addederek küzûmumu ~~tazdîk~~ etmediğin den kendisine yaptıracağım kâğıtlardan dolayı i'tirâz edeceğimi bildiğim hâlde yapdirmış idim. Binâenaleyh anın da bu vechile mahzûziyetini görüşüm beni de memnûn etti.

Aziz Efendinin verdiği haberde mübâlaga filân yok. Sen vâlidenin liâ-nından nasıl söylemiş isen bize de aynını söyledi. İşte o kadar.

Parayı alman için burası bankası sana dâime mektûbla mâmûmat verirdi. Me'murlardan biri değişmiş olduğundan ve havâle işleri de o me'mûre âid ~~um~~ olduğundan mübtedîliği hasebiyle sana mâ'lûmât verememik ~~olduğunu~~ sonra haber aldım. Yoksa ben Hazirânın yirminci günü para vermiş idim. Ne ise insan ne kadar çalışsa mukadderden hâric bir iş görmey ~~r~~ kudret yâb olamıyor. 20 Haziran ile 7 Temmuz arasında 18 gün var. Bunu öğrendik den sonra o ikinci mektûbu ki senin üç lirayı ihbâr eden mektûbdur yazdırduğım sırada evvelki on lirayı da ihtâr etdirmişdim.

Senin yazın pek işlek olacak. Hurûfun da hakkını muhâfaza ediyorsun. Kemâlin de evde kalmış mektûbları olsa gerekdir. Anları fakat Türk kale miyle taklîde çalış Benim senin yanında bulduğum zemâncı yazım âdetâ ayakları kara boyaya sürülmüş bir sümüklü böceğin beyâz bir safha üzerrinde bırakmış olduğu ize benzerdi. Sonra Kemâlin yazısının ~~takîd ede~~ ^{de} bu hâle geldi. Bilirsin ki ben istedigim zaman pek güzel yazarım Fakat en sevdiğim yazım böyle sür'atle yazdığını yazıdır.

Kalemi nasıl açmaklığın ve kattını nasıl yapmaklığın lâzım geldiğini sana burada resmini yaparak irâe edeyim.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.232.6

(Resim)

İste kalemi bu biçimde yonmali. Kattını böyle soldan sağa mâil suret de icrâ etmeli. Seri' yazacağın kalemlerin şakkını ziyâdece, hüsn-i hat ile ağır yazmak istedigin kalemlerin şakkını da daha kısa yapmalı ki mürekkeb çok akmasın. Bir de kalın kalem almalı, serd kalem almalı, kattını da kalın kesmeli. O zaman yazı pişkin görünür. Ma'mâfih ~~senin~~ senin firenk kalemiyle yazdığını yazılar da yine güzel. Su kadar ki acele

yazdığını kâğıtlar hiç okunmuyor.

Kâğıtların bitmeden ben sana adresini veririm. Başka nevi' kâğıtlara da bastırılması için kâğıt nümuneleri de gönderdim. Mesele ilk kalıbin i'mâlinde idi. Çünkü klişe bundan sonra bâdîhavâ kalır. yalnız tabî' ve kâğıt ~~edâhâ~~ alınır. Benim mühür makamındaki (Kaşe)lerimi bakalım beğe necek misin. Bu def'a zarfin üzerine andan yapıştıracağım. Sana da yaptı rayım ister misin. Bâkî gözlerinden öperim rûhum evlâdîm Velîdim.

Pederin
Ebuzziyâ

İstediğim şeyleri yazub göndermekde ihmâl etme.

Bir de (Ne) risâlesi hakkındaki fikrini yaz.

Konya 26 Temmuz 1904

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.232.8

Gözümün nuru Veli d'im

~~2~~ Temmuz tarihli mektubunu evvelki gün aldım. İmtihanların sebep olduğu meşguliyetler artın ~~de~~ ortadan kalktığinden bundan sonra eskisi gibi sık sık mektum yazacağın umulur.

Sana can sıkıntısı neden geldi? Sinirlerinde bir bozukluk mu var? Gerçek fiziğin morale etkisi vardır. Şu halde akamaklı bir hekime başvur. Ancak sebeplerini belirlemesine yardım edecek şekilde açıklamalar da bulun. Örneğin alışkanlıklarından birini, ikisini terk etmek, yahut bir istekten yoksun kalmak, yahut ~~da~~ sinirleri uyaracak ve harekete geçirecek bazı şeyler yiyip içmek yahut da beyni yoracak şekilde düşünelere ve kuruntulara dalmak, kısaca bunun gibi pek çok şeyler vardır ki susmakla geçiştirilirse hekim hiç bir şey bulamaz. Hastalığın anlaşılması için hasta hekime yardım etmelidir. Hatta kronik bir hastalığı varsa onu da haber vermelidir.

Gönderdiğim ~~yazı~~ kâğıtlarını beğendiğine sevindim. Zaten maksadım seni memnûn etmekten başka bir sey degildi. Hakikaten Art Nouveau (Yeni Sanat tarzı) senin ismine, senin ismin^Y Art Nouveau'ya pek güzel uydu. Fakat her isme uymaz. Benim çaprazık Ebuzziya adıma da uygulamaya çalıştimsa da o kadar güzel olmadı. Fakan onu da yazıya getirebilirim sanırım. Yapan herif, ne olduğunu bilmeden Art Nouveau'nun Türk harflarını bu kadar güzellikle uygulanmış olmasına şaşlığını açıklamakla beraber, Latin harflerine de bu derecede yakışmayacağını esefle itiraf ediyor. Talha'nın (Ebuzziya Tevfik Bey'in ikinci oğlu. İlk oğlunun adı Ziya, üçüncü oğlunun ki ise Veli d'dir) ismi Art Nouveau olmayıp bildiğimiz Kûfi yazı stilinde olduğu halde o da güzel oldu. Ben ne sana, ne ona isimlerinizle mektup kağıdı yaptırdığımı haber vermiştim. Kâğıtlar Paris'den geldiği gün, Talha'nın odasında bulunmadığı bir sırada masasının üstüne koydum. Gelip görünce o kadar sevinmiş ki "Bana kendim için yapılan bir seye daha bu kadar sevindiğimi bilmiyorum. Âdetâ çocuk gibi memnun oldum. Beybabam gelince bir kaç kere öpeyim, öpeceğim dedim" di-

yerek öpüştük. Bununla beraber sevincini bir anda ~~yalnız~~ bırakmış olma_
mak için senin kağıdını da hemen gösterdim ki o da (Velid'in ismine de
yakışıyor) ~~diyesine~~ da yapılmasını böylece anlatmak istiyordu. Ben elim_
den gelen, bence mümkün olan şeylerde iki kardeşi birbirinden ayıran_
lardan ~~olmadığım~~ ~~ixixx~~ ve Talha'nın bazı ~~şer~~leri gereksiz sayarak lü_
zumünü onaylamadığından kendisine yaptıracağım kağıtlardan dolayı iti_
raz edeceğini bildiğim halde yaptırmıştım. Bunun için onun da bu şekilde_
hoslandığını görmek beni de sevindirdi.

Aziz Efendi'nin verdiği haberde abartma filân yok. Sen annenin dilin_
den nasıl söylemişsen bize de aynını söyledi.

~~Parası~~ almanın için buranın bankası sana her zaman mektupla haber ve_
rirdi. Memurlardan biri değişmiş olduğundan ve havâle işleri de o memu_
ra ait bulunduğundan acemiliği sebebiyle sana bilgi verememiş olduğunu
sonradan haber aldım. Yoksa ben Haziran ayının yirminci günü parayı ya_
tırmıştım. Ne ise, insan ne kadar çalışsa kaderin dışında ~~bi~~ iş görme_
ye kudreti yetmiyor. 20 Haziran ile 7 Temmuz arasında 18 gün var. Bunu
öğrendikten sonra o ikinci mektubu - ki senin üç lirayı haber veren
mektuptur - yazdırdığım sırada evvelki on lirayı da Hatırlattırmıştım.

Senin yazın pek işlek olacak. Harflerin hakkını koruyorsun. Namık Ke_
mal'in de (öl. 1888) evde kalmış mektupları olsa gerektir. Onları, fakat
Türk kalemiyle (Yani kamış kalemle) taklide çalış. Benim, senin yaşında
bulunduğum sıradaki yazım âdetâ ayakları kara boyaya sürülmüş bir sü_
müklü böceğin beyaz bir sayfa üzerinde bırakmış olduğu ize benzerdi.
Sonra Namık Kemal'in yazısını taklit ~~ede~~de bu hale geldi. Bilirsin ki
ben istedigim zaman pek güzel yazarım. Fakat en sevdigim yazım böyle
hızlı yazdığını yazılıdır. *(ucusuna)*

Kalemini nasıl açman ve ~~iğri~~ kesişini nasıl yapman gerektiğini sana
burada resmini yaparak göstereyim.

(Resim)

TDV İSAM
Kütüphaneleri Arşivi

No 2E.232.9

İşte, kalemi bu biçimde yontmalı, ~~kekkixxix~~ ucunun kesişini böyle
soldan sağa ~~iğri~~ olarak yapmalı. Hızlı yazacağın kalemlerin yarılmamasını
fazlaca, kaligrafi ile ağır yazmak istedigin kalemlerin yarılmamasını

13
daha kısa yapmalı ki mürekkep çok akmasın. Bir de kalın kalem almalı, sert kalem almalı, iğri kesimini de kalın kesmeli. O zaman yazı pişkin görünür. Bununla beraber ucunun senin Firenk kalemiyle (Yani madenî uçla) yazdığını yazılar da yine güzel. Şu kadar ki acele yazdığını kâğıtlar hiç okunmuyor.

Kâğıtların bitmeden ben sana adresini ~~y~~ veririm. Başka çeşit kâğıtlara da bastırılması için kâğıt örnekleri de gönderdim. Mesele klişenin yapılmazındaydı. Çünkü klişe, bundan sonra bedavaya kalır, yalnız baskı ve kâğıt bedeli alınır. Benim mühür yerine kullanılacak Kaşe^{ly}lerimi bakalım beğeneyecek misin? Bun sefer zarzin üzerine onda^y yapıştıracağım. Sana da yaptırmamı ister misin? Geri kalan, gözlerinden operim ruhum evlâ_ dım. Velid'im.

Baban
Ebuzziya

İstediğim şeyleri yazıp göndermeyi ihmal etme.
Bir de (Ne) broşürü hakkındaki düşüncelerini yaz.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 3E.232.10